

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ
КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ЦЕНТР НЕПЕРЕРВНОЇ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ**

СОЦІОКУЛЬТУРНЕ КАРТУВАННЯ

**Програма підвищення кваліфікації
керівників і спеціалістів закладів культури**

Розробник:

Копієвська О.Р., кандидат педагогічних
наук, професор, заслужений працівник
освіти України

Затверджено на засіданні кафедри арт-
менеджменту та івент-технологій
Протокол № 4 від 17.04.2018 р.

Київ 2018

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма підвищення кваліфікації “Соціокультурне картування” присвячено актуальній темі, пов’язаній з необхідністю впровадження його основ у функціонування базової мережі закладів культури. Мета навчання полягає у наданні слухачам знання з теорії і практики соціокультурного картування, які знадобляться, зокрема при стратегічному плануванні соціокультурного розвитку локальних зон і територій, підвищення якісного і кількісного потенціалу соціокультурних послуг, ефективного управління закладами культури. Темі навчальної програми логічно побудові, що дозволяє формувати системні знання та вміння. Передбачається вивчення теоретичних засад картування в сфері культури, виявлення його структурних складових, ресурсу та резервних можливостей, застосування їх в соціокультурній практиці. Актуальність курсу вмотивована тим, що сучасний культуротворчий простір передбачає активного вивчення якісних і кількісних показників соціокультурної послуги, що в свою чергу слугує забезпеченню якості остатньої. Об’єктом курсу є соціокультурне картування як сучасна культурна практика. Предметом – методика соціокультурного картування. Тематичний план навчальної програми передбачає лекційні, практичні, лабораторні та виїзні заняття, з окремих тем – дискусії, круглі столи та інноваційне планування. До кожної теми розроблені завдання для самостійної роботи, питання для самоперевірки, питання для контролю засвоєння отриманих знань шляхом проведення експрес-опитування. Передбачено також проведення вхідного (анкетування) та вихідного (питання до співбесіди) контролю знань слухачів.

Вивчення тем навчальної програми органічно пов’язано з практичною діяльністю керівників та спеціалістів закладів культури. Для викладання кожної з тем передбачається використання матеріалів з досвіду роботи інноваційних закладів культури.

Відповідно до цих умов даний курс сприяє формуванню таких компетентностей:

загальні:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність генерувати інноваційні ідеї;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- дотримання вимог академічної доброчесності (недопустимість плагіату).

фахові:

- розвиток знання і розуміння сучасних соціокультурних процесів;
- використання міждисциплінарного підходу у вивченні та застосуванні досліджуваних складових соціокультурного картування;
- здатність до практичної адаптації науково-обґрунтованих соціокультурних теорій;
- планування, обґрунтування та відстоювання теоретичної цінності та практичного значення соціокультурного картування;
- вирішення сучасних соціокультурних проблем та надання науково обґрунтованих висновків;
- уміння працювати з високим ступенем автономії, оцінювати потенційні результати та ризики, приймати відповідальність за планування і реалізацію соціокультурного проекту.

Тематичний план

№ п\п	Теми	Кількість годин					
		Всього	Лекції	Практичні	Вирішення виробнич. завдань	Самост. робота	Контр. знань/тестування
1	Теоретичні засади соціокультурного картування	10	2	2 лабор.	2 дискусія	4	експрес-опитування
2	Репрезентація картування в сучасних соціокультурних практиках	8	2	2 практ.	2 тренінг	4	експрес-опитування
3	Картування інтелектуальних активів в соціокультурних інститутах	12	2	2 лабор. 2 практ.		6	експрес-опитування
4	Соціокультурна послуга в системі галузевої картографії	20	4	2 лабор. 2 практ.	2 кейс-метод	10	експрес-опитування
5	Соціокультурна активність як об'єкт картографії	12	2	2 практ. 2 лабор.	2 дискусія	4	експрес-опитування
6	Соціокультурне картування в системі стратегічного планування розбудови локальних територій і зон	10	2	2 практ.	2 кейс-метод	4	експрес-опитування
7	Консультація Співбесіда	3					
	Разом:	75	14	18	8	32	

ЗМІСТ

Тема 1. Теоретичні засади соціокультурного картування

Зміст: Феномен картування, його понятійні компоненти, міждисциплінарний підхід. Традиції картування. Картування, як сучасний спосіб візуального представлення даних. Карта як предмет соціокультурного дослідження. Види карт. Картографічні платформи. Засоби, методи і система соціокультурного картування. Абсолютні та відносні параметри, показники соціокультурного картування. Картування як засіб презентації соціокультурного простору.

Тема 2. Репрезентація картування в сучасних соціокультурних практиках

Зміст: Соціокультурне картування як засіб ефективного використання культуротворчого потенціалу. Картування в системі глобального, глокального і локального соціокультурного простору. Картографічний образ. Картування соціокультурних процесів. Картування в системі створення соціокультурних цінностей. Картування основоположних паттернів соціокультурного буття. Картування як певний творчий задум, інноваційна форма, креативне рішення проблеми. Мови карт як ефективний засіб вирішення питань пов'язаних з соціокультурними викликами. Інтелект карти в сучасних культурних практиках. Методика інтелектуального картування.

Тема 3. Картування інтелектуальних активів соціокультурних інститутів

Зміст: Інтелектуальний актив як теоретична категорія. Інтелектуальний актив як предмет картування. Картування думки. Індивідуальні компетентності суб'єктів діяльності в сфері культури (уміння, досвід, освіту, соціальні навички та моральні цінності персоналу). Фахові компетентності менеджера культури (аналітичні, діагностичні, концептуальні, комунікаційні якості, креативне мислення, стратегічне планування, знання мов тощо). Внутрішня структура соціокультурного інституту (цілі, завдання, моделі, технології, структуру, внутрішні мережі, неформальні організації, культура). Зовнішня структура соціокультурного інституту (зв'язки і взаємовідносини із споживачами, замовниками, виконавцями, контролюючими органами, конкурентами й ін.).

Тема 4. Соціокультурна послуга як об'єкт картування

Зміст: Заклад культури як основний виробник соціокультурної послуги. Групи соціокультурних послуг. Соціокультурний продукт як об'єкт картування. Місія Соціокультурне картування в системі забезпечення

якісного продукту (товару чи послуги). Картування як ключовий метод здійснення інвентаризації соціокультурних послуг. Основні етапи виявлення, оцінки і картування соціокультурної послуги. Параметри соціокультурної послуги. Трансформація соціокультурної послуги як результат картування. Моніторинг результатів картування. Картування як необхідний метод підвищення кількісних і якісних показників соціокультурної послуги.

Тема 5. Соціокультурна активність як об'єкт картографії

Зміст: Соціокультурна диференціація як предмет картування. Соціокультурні актори і ролі, алгоритм проведення картування. Картування активних соціокультурних дій і повсякденності. Соціокультурного картування в процесі ідентифікації культурних потреб людини. Картування як певний вибір результату: благополуччя, добробуту, щастя, задоволення й ін.. Потреби користувача карти, її топографічні, закладені змістовні значення, форми, якості, планування робіт, збір інформації та перспективні досягнення. Картування соціокультурної активності як засіб якісних і кількісних трансформацій.

Тема 6. Соціокультурне картування в системі стратегічного планування розбудови локальних територій і зон

Зміст: Соціокультурне картування в сучасних культуротворчих процесах міста. Картування як організаційний інструмент. Соціокультурне картування в системі трансформації культурних практик міста. Карта-шлях, карта-огляд, їх роль і значення в культурній розбудові локальних зон і територій. Картування в системі сприйняття простору (образ, установки, архетипи, інтерпретація та конструювання). Психоментальний феномен соціокультурного картування. Соціально-ландшафтна топографія. Соціокультурна типологія територій. Картування в системі культурної візуалізації території, визначення її історичної, культурної специфіки, унікальності, неповторності, туристичної привабливості.

Соціокультурне картування як засіб виявлення ресурсу, резерву і потенціалу (перспективного, стратегічного), можливостей культурної одиниці (село, місто, країна).

ПЛАНИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ:

Тема 1. Теоретичні засади соціокультурного картування

Тема вивчається під час:

Лекційного заняття – 2 години

Лабораторного заняття – 2 години

Вирішення виробничого завдання – 2 години

План лекційного заняття

1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Соціокультурне картування».
2. Карта як предмет дослідження, її види.
3. Засоби, методи і система соціокультурного картування.
4. Параметри, показники картування як засіб презентації соціокультурного простору.

Лабораторне заняття

Тема: Соціокультурне картування в системі визначення фахових компетентностей менеджера культури

Мета заняття: навчитися виявляти, обґрунтовувати фахові компетентності сучасного менеджера культури засобами картування.

План проведення заняття:

1. Складіть перелік фахових компетентностей сучасного менеджера культури
2. Використовуючи засоби картування, проведіть рейтингування фахових компетентностей та обґрунтуйте їх.
3. Наслідки виконаної роботи оформіть у вигляді презентації.

Вирішення виробничого завдання

Проводиться у формі дискусії з аналізу фахових компетентностей, що формує курс «Соціокультурне картування».

План проведення заняття:

1. Представити основні якості сучасного менеджера культури.
2. Розкрити особливості картування в соціокультурній сфері.
3. Охарактеризувати основні етапи соціокультурного картування.
4. Сформулювати основні труднощі та перспективи впровадження соціокультурного картування в професійну діяльність.

Питання для самоперевірки

1. Назвіть та охарактеризуйте фахові характеристики, які формує навчальна дисципліна «Соціокультурне картування».
2. Назвіть види карт.
3. Назвіть способи соціокультурного картування.

Критерії оцінювання, форма контролю знань

Експрес-опитування по темі, результати виробничого завдання.

Питання до експрес-опитування

1. Дайте визначення поняття «соціокультурне картування»
2. Охарактеризуйте презентаційну функцію соціокультурного картування.
3. Які професійні якості формує тематичний план курсу.

Завдання для самостійної роботи

1. Охарактеризуйте презентаційну функцію соціокультурного картування.
2. Створіть карту професіональних якостей сучасного менеджера культури.
3. Опрацюйте рекомендовану літературу.

Література до теми

1. Берлянт А. М. Образ пространства: карта и информация. М. : Мысль, 1986. 240 с.
2. Быстрова О. А. Продвижение культурного продукта в системе маркетинга социально-культурной сферы // Аналитика культурологии. 2013. № 3 (27). – Режим доступа: <http://www.analiculturolog.ru/journal/archive/item/1854>.
3. Василенко Т. О. Генри и когнитивные карты. – Режим доступа : <http://www.improvement.ru/zametki/cognitive/>.
4. Дідух Я. П., Якушенко Д. М., Фіцайло Т. В. Екологічне картування Шацького національного природного парку: оцінка методики // Науковий вісник Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. 2009. № 1 : Геогр. науки. С. 110–115.
5. Дубина Д. В., Устименко П. М. Карта рослинності заповідного масиву "Долина нарцисів" (Закарпатська обл.) // Український ботанічний журнал. 2007. Т. 64, № 4. С. 553–564.
6. Єсипович К. Феномен когнітивного картування в сучасній лінгвістичній парадигмі // Studia linguistica. 2013. Вип. 7. С. 254–257.
7. Интеллект-карты: 5 способов, которые помогли мне превратить хаос в порядокhttps. – Режим доступа : [//habr.com/company/smartprogress/blo](https://habr.com/company/smartprogress/blo).
8. Картирование в учебном процессе. – Режим доступа :<http://articlekz.com/article/6493>.
9. Картирование результатов.Описание методов // Усиление роли системы здравоохранения в реагировании на гендерное насилие в Восточной Европе и центральной Азии : сб. документов. Стамбул : Сеть WAVE и ЮНФПА, 2014. С. 151–154.
10. Картирование потока создания. – Режим доступа: <http://center-smk.ru/lean-manufacturing/leanway/>.
11. Мейер Э. Карта культурных различий. URL: <https://uk.bookmate.com/books/PeTaTzif>.

Тема 2. Репрезентація картування в сучасних соціокультурних практиках

Тема вивчається під час:

Лекційного заняття – 2 години

Практичне заняття – 2 години

Вирішення виробничого завдання – 2 години

План лекційного заняття

1. Репрезентація соціокультурного картування в глобальному, глокальному і локальному контекстах.
2. Соціокультурні процеси як об'єкт картування.
3. Картування в системі формування соціокультурних цінностей.
4. Картографічні паттерни.

Питання для самоперевірки

1. Сформулюйте місію соціокультурного картування в її глобальному значенні.
2. Назвіть соціокультурні процеси, які на Вашу думку можуть бути об'єктом картування.
3. Назвіть картографічні паттерни.

Вирішення виробничого завдання

Проводиться у формі тренінгу по визначенню репрезентаційної функції картування в сучасному соціокультурному просторі.

План проведення заняття:

1. Роль і значення репрезентаційної функції картування.
2. Перспективні цілі і завдання соціокультурного картування.
3. Теоретичні засади репрезентації соціокультурного картування.

Практичне заняття

Тема: Культурні практики як об'єкт картування.

Мета – навчитися виявляти об'єкт картування, набути спеціальних вмінь з практики створення карти.

План проведення заняття:

1. Визначить об'єкт картування.
2. Сформулюйте мету створення карти.
3. Визначити тип карти, її елементи, параметри і показники.
4. Створить карту відповідно визначеного об'єкта і мети.
5. Охарактеризуйте метод картування який було застосовано.

Критерії оцінювання, форма контролю знань

Експрес-опитування по темі, результати виробничого завдання.

Питання до експрес-опитування

1. В чому полягає предмет репрезентації соціокультурного картування?

2. Назвіть перспективні цілі і завдання соціокультурного картування.

3. Яке джерело Ви опрацювали? Окресліть його основний зміст.

Завдання для самостійної роботи

1. Охарактеризуйте соціокультурні цінності, визначте предмет їх картування.

2. Визначте і проаналізуйте об'єкт картування локальної одиниці.

3. Опрацюйте рекомендовану літературу.

Література до теми

1. Боденхамер Б., Холл М. Большая книга эффективных техник / пер. с англ. Н. Миронова. М. : АСТ, 2017. 770 с.

2. Єсипович К. Феномен когнітивного картування в сучасній лінгвістичній парадигмі // Studialinguistica. 2013. Вип. 7. С. 254–257.

3. Карта знань. URL: http://kaljafitska.blogspot.com/2016/04/blog-post_10.html.

4. Картирование в учебном процессе. URL: <http://articlekz.com/article/6493>.

5. Картирования потока создания. URL: <http://center-smk.ru/lean-manufacturing/leanway/>.

6. Картування громад в Україні : практ. посібник. Дрогобич : Трек ЛТД, 2017. 112 с.

7. Кузнецова Е. Ю. Визуальный язык картографии: эволюция графического образа и его состояние в эпоху электронной коммуникации // Молодой ученый. 2016. № 3. С. 1055–1061.

8. Минаева И.В. Картирование как метод репрезентации в работах Ойвинда Фальстрёма // Артикульт. 2014. 16(4). С. 104–113.

9. Скалабан И. А. Социальное картирование как метод анализа социально-территориального пространства // Журнал исследований социальной политики. 2012. Т. 10. № 1. С. 61–78.

10. Толмен Э. Когнитивные карты Э. Толмена // Хрестоматия по истории психологии / под ред. П. Я. Гальперина, А. Н. Ждан. М. : МГУ, 1980. С. 63–69.

11. Кориєвська О. Sociocultural mapping: modern challenges // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. К. : Міленіум, 2018. № 1. С. 83–87.

Тема 3. Картування інтелектуальних активів в соціокультурних інститутах

Тема вивчається під час:

Лекційного заняття – 2 години

Лабораторного / практичного заняття – 2 / 2 години

План лекційного заняття

1. Теоретичні засади розуміння інтелектуальних активів.
2. Індивідуальні і фахові компетентності як предмет картування.
3. Внутрішня і зовнішня структура соціокультурного інституту як параметр картування.

Питання для самоперевірки

1. Дайте визначення поняттю «інтелектуальний актив».
2. Назвіть професійні компетентності керівника закладу культури, які на Вашу думку можуть бути об'єктом картування.
3. Назвіть внутрішні активи парку, музею, бібліотеки.

Лабораторне заняття

Тема: Інтелектуальний актив закладу культури

Мета заняття: навчитися виявляти і використовувати інтелектуальні (особистісні і професійні) особливості працівників закладу культури.

Практичне заняття

Тема. Інтелектуальний актив в системі забезпечення стратегічного розвитку закладу культури

Мета заняття: навчитися виявляти ресурси закладу культури, набути спеціальних вмінь з практики їх картування на перспективу розвитку.

План проведення заняття:

1. Визначити об'єкт картування.
2. Сформулювати предмет перспективи картування.
3. Визначити ресурси закладу культури, використати їх як параметр картування.
4. Створити карту відповідно визначеного об'єкта і предмету.
5. Проаналізувати результат картування.

Критерії оцінювання, форма контролю знань

Експрес-опитування по темі, результати практичного та лабораторного занять.

Питання до експрес-опитування

1. Як Ви розумієте поняття «інтелектуальний актив»?
3. Які показники інтелектуального активу в професійному колективі закладу культури Ви можете назвати?
3. Назвіть межі та порядок застосування інтелектуальних можливостей (за особистісною та професійною ознакою).
4. Спільне і відмінне особистісного та індивідуального в інтелектуальному активі.

Завдання для самостійної роботи

1. Охарактеризуйте власні індивідуальні компетентності, визначте мету їх картування.
2. Назвіть і проаналізуйте зовнішні активи закладу культури, за власним визначенням останнього.
3. Опрацюйте рекомендовану літературу.

Література до теми

1. Бехтерев С. Майнд-менеджмент: Решение бизнес-задач с помощью интеллект-карт. М. : Альпина Паблишер, 2014. 308 с.
2. Боно де Э. Гениально! Инструменты решения креативных задач / пер. с англ. М. : Альпина Паблишер, 2017. 381 с.
3. Быстрова О. А. Продвижение культурного продукта в системе маркетинга социально-культурной сферы // Аналитика культурологии. 2013. № 3 (27). URL : <http://www.analiculturolog.ru/journal/archive/item/1854-продвижение-культурного-продукта-в-с-2.html>.
4. Василенко Т. О. Генри и когнитивные карты. URL : <http://www.improvement.ru/zametki/cognitive/>.
5. Высоцкий А. А. Оргсхема. Как разработать структуру компании. М., 2014. 242 с.
6. Двенадцать обычных ошибок при картировании потока создания ценности. URL : <http://wkazarin.ru/2015/08/25/twelve-common-errors-with-value-stream-mapping/>.
7. Джеймс П., Вумек Д., Джонс Т. Бережливое обеспечение: Как построить эффективные и взаимовыгодные отношения между поставщиками и потребителями. М. : Альпина Бизнес Букс, 2006. 264 с.
8. Интеллект-карты: 5 способов, которые помогли мне превратить хаос в порядок <https://habr.com/company/smartprogress/blo>. URL : <https://habr.com/company/smartprogress/blo>.
9. Кузнецова Е. Ю. Визуальный язык картографии: эволюция графического образа и его состояние в эпоху электронной коммуникации // Молодой ученый. 2016. № 3. С. 1055–1061.
10. Наст Дж. Эффект визуализации / пер. О. Дьякова. М. : Эксмо, 2008. 256 с.
11. Ротер М., Шук Дж. Учись видеть бизнес-процессы / пер. с англ. М. : Альпина Паблишер, 2008. 144 с.
12. Силов В. Б. Принятие стратегических решений в нечеткой обстановке. В политике, макроэкономике, социологии, менеджменте, медицине, экологии. М. : ИНПРО-РЕС, 1995. 228 с.
13. Сьюэлл К., Пол Б. Клиенты на всю жизнь. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2010. 240 с.
14. Эчеверрия Л. Креативная революция: лидерство, которое поощряет творчество и создает инновации. М. : Эксмо, 2015. 304 с.
15. Корієвська О. Sociocultural mapping: modern challenges // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. К. : Міленіум, 2018. № 1. С. 83–87.

Тема 4. Соціокультурна послуга в системі галузевої картографії

Тема вивчається під час:

Лекційного заняття – 4 години

Виробниче завдання – 2 години

Лабораторного / практичного заняття – 2 / 2 години

План лекційного заняття

1. Теоретичні засади розуміння соціокультурної послуги.
2. Класифікація соціокультурної послуги
3. Показники, параметри соціокультурної послуги.
4. Соціокультурна послуга як об'єкт картування.
5. Види, способи картування соціокультурної послуги.
6. Механізми картування соціокультурної послуги.

Питання для самоперевірки

1. Дайте визначення поняттю «соціокультурна послуга».
2. Назвіть основні етапи картування соціокультурної послуги.
3. Назвіть основні групи соціокультурних послуг в картуванні.
4. Назвіть і проаналізуйте соціокультурні послуги у визначеному самостійно закладі культури.
5. Назвіть тип картування для визначених соціокультурних послуг.
6. Який механізм картування соціокультурної послуги, Ви застосуєте?

Лабораторне заняття

Тема: Соціокультурна послуга як основа функціонування закладу культури

Мета заняття: навчитися виявляти, аналізувати якісні і кількісні показники соціокультурної послуги.

Практичне заняття

Тема: Методика картування соціокультурної послуги.

Мета заняття: оволодіти теоретичними знаннями та практичними вміннями вироблення і застосування методології картування соціокультурної послуги.

План проведення заняття:

1. Розглянути особливості методології картування соціокультурної послуги.
2. Визначити мету картування соціокультурної послуги.
3. За визначеною методологією здійснити картування визначеної самостійно соціокультурної послуги.
4. Проаналізувати результат картування.

Критерії оцінювання, форма контролю знань

Експрес-опитування по темі, результати практичного та лабораторного занять.

Питання до експрес-опитування

1. Як Ви розумієте поняття «соціокультурна послуга»?
3. Які якісні і кількісні показники соціокультурної послуги Ви можете назвати?
3. Назвіть відомі Вам типи картування соціокультурної послуги.
4. Спільне і відмінне в картування соціокультурної послуги в різних закладах культури.

Завдання для самостійної роботи

1. Назвіть і проаналізуйте соціокультурні послуги у визначеному самостійно закладі культури.
2. Виберіть тип картування для визначених соціокультурних послуг.
3. Спрогнозуйте механізм картування соціокультурної послуги.
4. Опрацюйте рекомендовану літературу.

Література до теми

1. Берлянт А. М. Образ пространства: карта и информация. М. : Мысль, 1986. 240 с.
2. Боденхаммер Б., Холл М. Большая книга эффективных техник / пер. с англ. Н. Миронова. М. : АСТ, 2017. 770 с.
3. Быстрова О. А. Продвижение культурного продукта в системе маркетинга социально-культурной сферы // Аналитика культурологии. 2013. № 3 (27). URL : <http://www.analiculturolog.ru/journal/archive/item/1854-продвижение-культурного-продукта-в-с-2.html>.
4. Джеймс П., Вумек Д., Джонс Т. Бережливое обеспечение: Как построить эффективные и взаимовыгодные отношения между поставщиками и потребителями. М. : Алпина Бизнес Букс, 2006. 264 с
5. Интеллект-карты: подход к решению любых проблем. URL: <https://tim.com.ua/2011/02/mindmapping/>.
6. Каменец А. Экономика социокультурной сферы. М. : Квант Медиа, 2013. 280 с.
7. Картирование результатов. Описание методов // Усиление роли системы здравоохранения в реагировании на гендерное насилие в Восточной Европе и центральной Азии : сб. документов. Стамбул : Сеть WAVE и ЮНФПА, 2014. С. 151–154.
8. Келли Т., Келли Д. Креативная уверенность. Как высвободить и реализовать свои творческие силы / пер.с англ. Т. Землянской. М. : Азбука Бизнес, Азбука-Аттикус, 2015. 288 с.
9. Коленько С. Г. Менеджмент у сфери культури и искусств : учебник. URL: stud.com.ua/.../menedzhment_u_sferi_kulturi_i_mistetstva.
10. Наст Дж. Эффект визуализации / пер. О. Дьякова. М. : Эксмо, 2008. 256 с.
11. Сьюэлл К., Пол Б. Клиенты на всю жизнь. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2010. 240 с.

12. Толмен Э. Когнитивные карты Э. Толмена // Хрестоматия по истории психологии / под ред. П. Я. Гальперина, А. Н. Ждан. М. : МГУ, 1980. С. 63–69.
13. Шоул Дж. Первокласный сервис как конкурентное преимущество. М. : Альпина Паблицер, 2012. 340 с.

Тема 5. Соціокультурна активність як об'єкт картографії

Тема вивчається під час:

Лекційного заняття – 2 години

Виробниче завдання – 2 години

Лабораторного / практичного заняття – 2 / 2 години

План лекційного заняття

1. Соціокультурна диференціація як предмет картування.
2. Соціокультурного картування в процесі ідентифікації культурних потреб людини.
3. Картування соціокультурної активності як засіб якісних і кількісних трансформацій.

Питання для самоперевірки

1. Дайте визначення поняттю «диференціація соціокультурної активності».
2. Назвіть соціокультурні потреби людини за соціально-віковими ознаками.
3. Назвіть якісні показники соціокультурного картування.

Лабораторне заняття

Тема: Соціокультурна активність в системі ефективного функціонування закладу культури.

Мета заняття: навчитися виявляти, аналізувати потенціал активних учасників в соціокультурному просторі.

Практичне заняття

Тема: Методика картування соціокультурної активності.

Мета заняття: оволодіти теоретичними знаннями та практичними вміннями вироблення і застосування методології картування соціокультурної активності.

План проведення заняття:

1. Розглянути особливості методології картування соціокультурної активності.
2. Визначити мету картування соціокультурної активності.
3. За визначеною методологією здійснити картування визначеної самостійно активної соціокультурної категорії.
4. Проаналізувати результат картування.

Критерії оцінювання, форма контролю знань

Експрес-опитування по темі, результати практичного та лабораторного занять.

Питання до експрес-опитування

1. Як Ви розумієте поняття «соціокультурна активність»?
3. Які критерії соціокультурної активності Ви можете назвати?
3. Назвіть відомі Вам методи, засоби виявлення соціально адаптованих категорій споживачів культурних послуг.

Завдання для самостійної роботи

1. Визначте самостійно соціально активну категорію, проаналізуйте основні для неї характерні ознаки.
2. Окресліть картографічні показники для кількісної трансформації.
3. Спрогнозуйте механізм картування для досягнення результату (збільшення кількісних показників).
4. Опрацюйте рекомендовану літературу.

Література до теми

1. Боденхамер Б., Холл М. Большая книга эффективных техник / пер. с англ. Н. Миронова. М. : АСТ, 2017. 770 с.
2. Двенадцать обычных ошибок при картировании потока создания ценности. URL : <http://wkazarin.ru/2015/08/25/twelve-common-errors-with-value-stream-mapping/>.
3. Интеллект-карты: 5 способов, которые помогли мне превратить хаос в порядокhttps. URL : [//habr.com/company/smartprogress/blo](https://habr.com/company/smartprogress/blo).
4. Интеллект-карты: подход к решению любых проблем. URL: <https://tim.com.ua/2011/02/mindmapping/>.
5. Как построить карту потока создания ценности (value stream map): пошаговая инструкция. URL: <http://www.lean6sigma.org.ua/2015/09/vsm/>.
6. Картирование результатов.Описание методов // Усиление роли системы здравоохранения в реагировании на гендерное насилие в Восточной Европе и центральной Азии : сб. документов. Стамбул : Сеть WAVE и ЮНФПА, 2014. С. 151–154.
7. Картування громад в Україні : практ. посібник. Дрогобич : Трек ЛТД, 2017. 112 с.
8. Келли Т., Келли Д. Креативная уверенность. Как высвободить и реализовать свои творческие силы / пер.с англ. Т. Землянской. М. : Азбука Бизнес, Азбука-Аттикус, 2015. 288 с.
9. Межкультурные города. К модели межкультурной интеграции : результаты совместной программы Совета Европы и Европейской комиссии «Межкультурные города» / под ред. Ф. Вуда ; пер. О. Буценка. К., 2010. 136 с.
10. Мейер Э. Карта культурных различий. URL: <https://uk.bookmate.com/books/PeTaTzif>.

11. Социология _____ города. URL:
www.bmstu.ru/ps/~EGavrilina/fileman/.../Социология%20города/kurs_lekzij.doc.
12. Толмен Э. Когнитивные карты Э. Толмена // Хрестоматия по истории психологии / под ред. П. Я. Гальперина, А. Н. Ждан. М. : МГУ, 1980. С. 63–69.

Тема 6. Соціокультурне картування в системі стратегічного планування розбудови локальних територій і зон

Тема вивчається під час:

Лекційного заняття – 2 години

Виробниче завдання – 2 години

Практичне заняття – 2 години

План лекційного заняття

1. Соціокультурне картування в системі розбудови культурної унікальності територій і зон.
2. Культуротворчі параметри картування територіальної одиниці.
3. Перспективність соціокультурного картування в процесі становлення культурних столиць України.

Питання для самоперевірки

1. Дайте визначення поняттю «соціокультурна територія».
2. Назвіть ознаки соціокультурної території.
3. Назвіть основні параметри соціокультурної топографії.

Практичне заняття

Тема. Територіальна одиниця як предмет соціокультурного картування.

Мета заняття: оволодіти теоретичними знаннями та практичними вміннями вироблення і застосування методології картування територіальної одиниці (на перспективу).

План проведення заняття:

1. Визначити мету картування.
2. Розглянути особливості методології картування територіальної одиниці.
3. Визначте картографічний тип.
4. За визначеною метою, типом і методологією здійснити картування визначеної територіальної одиниці.
5. Проаналізувати результат картування.

Критерії оцінювання, форма контролю знань

Експрес-опитування по темі, результати практичного заняття.

Питання до експрес-опитування

1. Як Ви розумієте поняття «соціокультурна локальна одиниця»?
3. Які принципи стратегічного планування розвитку соціокультурних територій Ви можете назвати?
3. Назвіть відомі Вам приклади соціокультурного картування локальних територій і зон.

Завдання для самостійної роботи

1. Визначте самостійно соціокультурну територію, проаналізуйте основні для неї характерні ознаки.
2. Сформулюйте перспективні напрямки соціокультурної розбудови для визначеної територіальної одиниці.
3. Опрацюйте рекомендовану літературу.

Література до теми

1. Бехтерев С. Майнд-менеджмент: Решение бизнес-задач с помощью интеллект-карт. М. : Альпина Паблишер, 2014. 308 с.
2. Быстрова О. А. Продвижение культурного продукта в системе маркетинга социально-культурной сферы // Аналитика культурологии. 2013. № 3 (27). URL : <http://www.analiculturolog.ru/journal/archive/item/1854-продвижение-культурного-продукта-в-с-2.html>
3. Двенадцать обычных ошибок при картировании потока создания ценности. URL : <http://wkazarin.ru/2015/08/25/twelve-common-errors-with-value-stream-mapping/>.
4. Джеймс П., Вумек Д., Джонс Т. Бережливое обеспечение: Как построить эффективные и взаимовыгодные отношения между поставщиками и потребителями. М. : Алпина Бизнес Букс, 2006. 264 с
5. Интеллект-карты: подход к решению любых проблем. URL: <https://tim.com.ua/2011/02/mindmapping/>.
6. Как построить карту потока создания ценности (value stream map): пошаговая инструкция. URL: <http://www.lean6sigma.org.ua/2015/09/vsm/>.
7. Каменец А. Экономика социокультурной сферы. М. : Квант Медиа, 2013. 280 с.
8. Келли Т., Келли Д. Креативная уверенность. Как высвободить и реализовать свои творческие силы / пер.с англ. Т. Землянкой. М. : Азбука Бизнес, Азбука-Аттикус, 2015. 288 с.
9. Межуев В. М. Ценности современности в контексте модернизации и глобализации // Информационный гуманитарный портал «Знание. Понимание. Умение». Философия. Политология. 2009 . № 1. URL: <http://www.zpu-journal.ru/e-zpu/2009/1/Mezhuev/>.
10. Огилви Т., Лидтка Ж. Думай как дизайнер. Дизайн-мышление для менеджеров. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2014. 240 с.
11. Селяков В. А Картографические изображения как промышленный образец. URL: <http://troy.ru/article.php?article=581>.

12. Силов В. Б. Принятие стратегических решений в нечеткой обстановке. В политике, макроэкономике, социологии, менеджменте, медицине, экологии. М. : ИНПРО-РЕС, 1995. 228 с.
13. Социология города. URL: www.bmstu.ru/ps/~EGavrilina/fileman/.../Социология%20города/kurs_lekzij.doc.
14. Сьюэлл К., Пол Б. Клиенты на всю жизнь. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2010. 240 с.
15. Толмен Э. Когнитивные карты Э. Толмена // Хрестоматия по истории психологии / под ред. П. Я. Гальперина, А. Н. Ждан. М. : МГУ, 1980. С. 63–69.
16. Шоул Дж. Первокласный сервис как конкурентное преимущество. М. : Альпина Паблишер, 2012. 340 с.
17. Эчеверрия Л. Креативная революция: лидерство, которое поощряет творчество и создает инновации. М. : Эксмо, 2015. 304 с.
18. Язык карты. URL: <http://www.mobigeo.ru/yazyk-karty.html>.

Вхідний контроль знань (анкетування)

Шановний колего!

З метою вивчення ступеню Вашої готовності до вивчення матеріалу навчальної програми "Соціокультурне картування", просимо Вас відповісти на питання нашої анкети. Ваші відповіді сприятимуть забезпеченню якості освіти з підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів в сфері культури.

1. Прізвище, ім'я, по батькові

---

2. Місце роботи

---

3. Посада

---

4. Освіта, стаж роботи на посаді

---

5. Як Ви розумієте зміст соціокультурного картування ?

---

6. На Вашу думку, чи потрібні у вашій професійній діяльності отримані знання ? Обґрунтуйте відповідь

---

7. Чи застосовували Ви раніше практику соціокультурного картування в професійній діяльності?

так частково ні

Дякуємо за співпрацю!

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Соціокультурне картування».
2. Фахові компетентності дисципліни.
3. Карта як предмет дослідження, їх види.
4. Засоби, методи соціокультурного картування.
5. Параметри, показники соціокультурного картування.
6. Репрезентація соціокультурного картування в глобальному, глокальному і локальному контекстах.
7. Соціокультурні процеси як об'єкт картування.
8. Картування в системі формування соціокультурних цінностей.
9. Теоретичні засади розуміння інтелектуальних активів.
10. Індивідуальні і фахові компетентності як предмет картування.
11. Внутрішня і зовнішня структура соціокультурного інституту як параметр картування.
12. Теоретичні засади розуміння соціокультурної послуги.
13. Соціокультурна послуга як об'єкт картування.
14. Механізми картування соціокультурної послуги.
15. Соціокультурна диференціація як предмет картування.
16. Соціокультурного картування в процесі ідентифікації культурних потреб людини.
17. Картування соціокультурної активності як засіб якісних і кількісних трансформацій.
18. Соціокультурне картування в системі розбудови культурної унікальності територій і зон.
19. Культуротворчі параметри картування територіальної одиниці.
20. Перспективність соціокультурного картування в процесі становлення культурних столиць України.